

20149 REIAL DECRET LLEI 10/2008, de 12 de desembre, pel qual s'adopten mesures financeres per a la millora de la liquiditat de les xicotetes i mitjanes empreses, i altres mesures econòmiques complementàries. («BOE» 300, de 13-12-2008, i «BOE» 304, de 18-12-2008.)

En els últims mesos s'ha deteriorat profundament la situació dels mercats financers internacionals, amb el consegüent impacte negatiu sobre l'activitat econòmica real i sobre la confiança dels agents econòmics. Una de les conseqüències més destacables de la crisi financera és la disminució de la capacitat de les entitats financeres per a captar recursos en els mercats de capitals. La incertesa sobre els riscos de crèdit i contrapartida ha distorsionat el bon funcionament dels mercats, la qual cosa ha dificultat la captació de recursos per part de les entitats financeres, en últim terme, el finançament a empreses i famílies.

Encara que les entitats de crèdit espanyoles es troben en una posició sòlida, no són immunes a la situació dels mercats financers internacionals, la qual cosa està provocant importants restriccions en l'accés al crèdit per a empreses i famílies. En particular, l'activitat de les empreses està vinculada a la disponibilitat de crèdit suficient en el mercat, tant per a atendre els seus projectes d'inversió com els seus gastats operatius, la qual cosa té importants implicacions per a l'activitat econòmica, tant a curt termini com per al potencial de creixement a mitjà i llarg termini.

Davant de les circumstàncies extraordinàries que s'estan produint en els mercats financers, els governs europeus i, en particular, el govern espanyol, han adoptat un conjunt de mesures excepcionals, l'objectiu últim de les quals és permetre que els fluxos de crèdit puguin arribar amb normalitat a famílies i empreses, de manera que les decisions de consum, estalvi i inversió puguin adoptar-se en un entorn adequat. La situació actual dels mercats financers i la restricció del finançament a xicotetes i mitjanes empreses ha conduït a una situació realment extraordinària i a la necessitat de corregir els seus efectes de manera urgent.

En este context, el Govern espanyol ha considerat indispensable aprovar una nova línia de mediació de l'Institut de Crèdit Oficial per a atendre les necessitats de finançament de capital circulant d'aquelles xicotetes i mitjanes empreses que, sent solvents i viables, estiguen sotmeses a una situació de forta restricció de crèdit. La dotació d'esta línia puja a deu mil milions d'euros, dels quals la mitat serà aportada per les entitats de crèdit i l'altra mitat per l'Institut de Crèdit Oficial.

Perquè l'Institut de Crèdit Oficial pugui gestionar esta línia, este reial decret llei recull les previsions legals necessàries perquè es pugui procedir a articular un crèdit del Tresor a l'Institut de Crèdit Oficial per import de cinc mil milions d'euros, i per a la concessió d'un crèdit extraordinari a fi d'afrontar pressupostàriament el dit crèdit. Per tant, per a complir el que disposa este reial decret llei, resulta necessari concedir un crèdit extraordinari al pressupost en vigor de l'exercici 2008 per a atendre els pagaments de la línia de mediació ICO-LIQUIDITAT, per un import de 5.000 milions d'euros.

Així mateix, per les necessitats de finançament de les noves línies de finançament previstes, el límit d'endeutament que es preveu per a l'Institut de Crèdit Oficial per a 2009 s'haurà d'incrementar en una quantia addicional de fins a 15.000 milions d'euros.

El present reial decret llei aborda altres mesures complementàries que afecten l'ordenament jurídic mercantil. Així, la norma dicta amb una vigència temporal limitada un règim excepcional per a les reduccions obligatòries de capital i les dissolucions de societats anònimes i de responsabilitat limitada com a conseqüència de pèrdues. La recent evolució de l'activitat econòmica internacional ens

situa en un context excepcional. Les pèrdues per deteriorament, conjunturalment significatives en determinades companyies, una vegada s'incorporaren al compte de pèrdues i guanys, haurien de computar a l'efecte del càlcul de la pèrdua del patrimoni net en els supòsits assenyalats de reducció de capital i dissolució. Per esta raó se suspèn, amb una vigència temporal de dos anys i únicament per als casos de pèrdues per deteriorament de l'immobilitzat material, de les inversions immobiliàries i de les existències, el règim societari aplicable, sense que això supose, d'altra banda, una alteració del corresponent règim comptable.

Una altra de les modificacions de l'ordenament mercantil que incorpora el present reial decret llei es referix a l'article 36, apartat 1, lletra c) del Codi de Comerç, que té com a finalitat definir l'eficàcia mercantil de les variacions de valor en els instruments utilitzats en les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu, reconegudes en comptabilitat, excloent-ne les esmentades variacions del patrimoni net als efectes de reducció de capital, distribució de beneficis i causa de dissolució.

La urgència de l'aprovació d'esta norma deriva de l'actual situació econòmica, que motiva l'adopció d'una sèrie de mesures legals com la que s'emprèn per mitjà d'esta norma, amb la seua necessària i ràpida implantació, a fi de minorar les conseqüències d'aquella situació, sense que la seua aprovació haja de ser demorada per un procediment ordinari de tramitació legislativa.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització continguda en l'article 86 de la Constitució, a proposta del vicepresident segon del Govern i ministre d'Economia i Hisenda i del ministre de Justícia, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 12 de desembre de 2008,

DISPOSE :

Article 1. *Concessió de crèdit.*

L'Administració General de l'Estat autoritza la concessió d'un crèdit a l'Institut de Crèdit Oficial per un import màxim de cinc mil milions d'euros, la finalitat del qual serà la creació i posada en marxa d'una nova línia de mediació de l'Institut de Crèdit Oficial per a atendre les necessitats de finançament de capital circulant de les xicotetes i mitjanes empreses que, sent solvents i viables, estiguen sotmeses a una situació transitòria de restricció de crèdit.

Article 2. *Condicions financeres del crèdit.*

El Ministeri d'Economia i Hisenda, a través de la Direcció General del Tresor i Política Financera i l'Institut de Crèdit Oficial, procediran a la firma d'un conveni de col·laboració en el qual es determinaran les condicions financeres del crèdit a què es referix l'article 1 d'este reial decret llei.

Article 3. *Límit pressupostari d'endeutament de l'Institut de Crèdit Oficial.*

El límit d'endeutament per a l'Institut de Crèdit Oficial que resulte de la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2009 es veurà incrementat addicionalment en l'import de 15.000 milions d'euros.

Article 4. *Crèdit extraordinari.*

1. Per a complir el que disposa l'article 1 d'este reial decret llei, es concedix un crèdit extraordinari al pressupost en vigor de la secció 15 «Ministeri d'Economia i Hisenda», servici 16 «Secretaria d'Estat d'Economia», programa 931M «Previsió i Política Econòmica», concepte 822 «Préstec a l'Institut de Crèdit Oficial per a finançament

de la línia ICO LIQUIDITAT», per un import de 5.000 milions d'euros.

2. El crèdit extraordinari que es concedix en el paràgraf anterior es finançarà amb deute públic.

Disposició addicional única. *Còmput de pèrdues en els supòsits de reducció obligatòria de capital social en la societat anònima i de dissolució en les societats anònimes i de responsabilitat limitada.*

1. Només a l'efecte de la determinació de les pèrdues per a la reducció obligatòria de capital, regulada en el segon paràgraf de l'article 163.1 del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, i per a la dissolució prevista en els articles 260.1.4t de l'esmentat Text Refós de la Llei de Societats Anònimes i 104.1.e) de la Llei 2/1995, de 23 de març, de Societats de Responsabilitat Limitada, no es computaran les pèrdues per deteriorament reconegudes en els comptes anuals, derivades de l'immobilització material, les inversions immobiliàries i les existències.

2. El que disposa l'apartat anterior únicament serà aplicable excepcionalment en els dos exercicis socials que es tanquen a partir de l'entrada en vigor de la present disposició.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions que s'oposen al que estableix el present reial decret llei.

Disposició final primera. *Modificació del Codi de Comerç.*

Es modifica l'article 36, apartat 1, lletra c) del Codi de Comerç, que queda redactat com segueix:

«Patrimoni net: constituïx la part residual dels actius de l'empresa, una vegada se n'han deduït tots els passius. Inclou les aportacions realitzades, ja siga en el moment de constituir-les o en altres de posteriors, pels seus socis o propietaris, que no tinguen la consideració de passius, així com els resultats acumulats o altres variacions que l'afecten.

Als efectes de la distribució de beneficis, de la reducció obligatòria de capital social i de la dissolució obligatòria per pèrdues, d'acord amb el que disposa la regulació legal de les societats anònimes i societats de responsabilitat limitada, es considerarà patrimoni net l'import que es qualifique com a tal d'acord amb els criteris per a confeccionar els comptes anuals, incrementat en l'import del capital social subscrit no exigit, així com en l'import del nominal i de les primes d'emissió o assumptió del capital social subscrit que estiga registrat comptablement com a passiu. També als efectes esmentats, els ajustos per canvis de valor originats en operacions de cobertura de fluxos d'efectiu pendents d'imputar al compte de pèrdues i guanys no es consideraran patrimoni net.»

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

El present reial decret llei entrarà en vigor el mateix dia que es publique en el «Boletín Oficial del Estado».

Madrid, 12 de desembre de 2008.

JUAN CARLOS R.

La presidenta del Govern en funcions,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

(Este reial decret llei es publica tenint en compte la correcció d'errors publicada en el «Boletín Oficial del Estado» núm. 304, de 18-12-2008.)

20744 LLEI 2/2008, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2009. («BOE» 309, de 24-12-2008.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tot els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

I

Els pressupostos generals de l'Estat fonamenten el seu marc normatiu bàsic en la nostra carta magna, la Constitució Espanyola de 27 de desembre de 1978, així com en la Llei General Pressupostària i en la Llei General d'Estabilitat Pressupostària.

El Tribunal Constitucional ha anat precisant el contingut possible de la Llei anual de Pressupostos Generals de l'Estat i ha manifestat que hi ha un contingut necessari, que està constituït per la determinació de la previsió d'ingressos i l'autorització de gastos que poden realitzar l'Estat i els ens vinculats a este o que en depenen en l'exercici de què es tracte. Junt amb este contingut necessari, hi ha la possibilitat que s'afija un contingut eventual, encara que estrictament limitat a les matèries o qüestions que tinguen relació directa amb les previsions d'ingressos, les habilitacions de gasto o els criteris de política econòmica general, que siguen complement necessari per a la més fàcil interpretació i més eficaç execució dels pressupostos generals de l'Estat i de la política econòmica del Govern.

D'altra banda, el Tribunal Constitucional assenyala que el criteri de temporalitat no és determinant de la constitucionalitat o no d'una norma des de la perspectiva de la seua inclusió en una llei de pressupostos. Per això, si bé la Llei de Pressupostos pot qualificar-se com una norma essencialment temporal, res impideix que accidentalment puguen formar part de la llei preceptes de caràcter plurianual o indefinit.

D'una altra banda, en matèria tributària, l'apartat 7 de l'article 134 de la Constitució disposa que la Llei de Pressupostos no pot crear tributs, encara que sí modificar-los quan una llei tributària substantiva així ho preveja.

Les matèries que queden al marge d'estes previsions són matèries alienes a la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat. D'esta manera, el contingut de la llei està constitucionalment tancat –a diferència del que succeïx amb les altres lleis, el contingut de les quals és, en principi, il·limitat– dins de l'àmbit competencial de l'Estat i amb les exclusions pròpies de la matèria reservada a llei orgànica.

Consegüentment, la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a 2009 regula únicament, junt amb el seu contingut necessari, aquelles disposicions que respecten la doctrina del Tribunal Constitucional sobre el contingut eventual.

Estos pressupostos generals de l'Estat elaborats en el marc de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, persisteixen en l'objectiu d'aconseguir una major racionalització del procés pressupostari a través de la confluència de les millores de sistematització introduïdes, en la mesura que es procedix a l'ordenació econòmica i financera del sector públic estatal, a ordenar les seues normes de comptabilitat i control en els àmbits d'eficàcia i eficiència.

El compliment d'estos principis es fa de manera compatible amb la continuïtat en l'orientació de la política econòmica, encaminada a impulsar un model de creixe-